

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3082/2019
27.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарства унутрашњих послова, Полицијске управе у Смедереву, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Пожаревцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца ББ и ВВ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3349/18 од 30.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 27.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца ББ и ВВ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3349/18 од 30.10.2018. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3349/18 од 30.10.2018. године и пресуда Основног суда у Смедереву П1 162/11 од 12.09.2017. године, у делу става другог изреке који се односи на накнаду трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла, и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 162/11 од 12.09.2017. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име неисплаћених зарада по основу рада за време државних и верских празника, прековременог рада, ноћног рада исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, ближе описано у том ставу изреке, као и да за тужиоце уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања и здравственог осигурања, надлежном фонду. Ставом другим изреке, одбијени су као неосновани тужбени захтеви у делу којим су тужиоци ББ и ВВ тражили да се обавезе тужена да им на име трошкова превоза за долазак и одлазак са посла исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, ближе описано тим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да сваком од тужилаца исплати износ од по 11.780,00 динара, као и да свим тужиоцима на име трошкова поступка који су настали након спајања поступака исплати износ од 333.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3349/18 од 30.10.2018. године, одбијене су, као неосноване, жалбе тужене и тужилаца ББ и ВВ и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је, као неоснован, захтев тужилаца ББ и ВВ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци ББ и ВВ су изјавили ревизију, у делу одлуке која се односи на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, због погрешне примене материјалног права са предлогом да се сматра изузетно дозвољеном применом члана 395. ЗПП.

Решењем Р4 49/19 од 04.09.2019. године Апелациони суд у Београду предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужилаца ББ и ВВ применом члана 395. ЗПП, ради уједначавања судске праксе с обзиром да је уз ревизију исказано супротно правно схватање, по коме је признато право на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, те постоји различита судска пракса у истој правној ситуацији.

Врховни касациони суд је прихватио одлучивање о ревизији тужилаца ББ и ВВ као изузетно дозвољеној, јер у конкретном случају постоји потреба за уједначавањем судске праксе применом члана 395. ЗПП.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 399. ЗПП-а („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код тужене, а у утуженом периоду су остварили сате прековременог рада, ноћног рада и рада у време државних и верских празника за које им послодавац – овде тужена, није исплатила увећану зараду. Из налаза и мишљења судског вештака економске струке утврђено је да су тужиоци имали сразмерно гледано једнаку зараду са упоредним радником који је овлашћено лице, а није имао нередовности у раду и због тога нису имали умањени коефицијент, који је у смислу одредбе члана 147. став 1. Закона о полицији у висини од 30-50% мањи од коефицијента упоредног радника. Тужиоци се нису писмено обраћали туженој за накнаду трошкова превоза, нити су доставили доказе на околност да су у утуженом периоду имали те трошкове.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев који се односи за исплату неисплаћене зараде за прековремени рад, ноћни рад и рад у време државних и верских празника, као и уплату доприноса код надлежног фонда, а одбили тужбени захтев за накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада. Образложење за одбијајући део односи се на недостатак подношења писменог захтева туженој, односно недостатак доказа да су тужиоци за утужени период од тужене тражили трошкове превоза.

По оцени Врховног касационог суда правни закључак нижестепених судова у погледу трошкова превоза (побијани део) се не може прихватити, јер је заснован на погрешној примени материјалног права.

Наиме, чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рад, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз, који се сходно примењује на полицијске службенике према члану 169. Закона о полицији ("Службени гласник РС" бр. 101/05, 63/09).

Идентично решење дато је одредбом члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС" бр. 62/06, 101/08), који се примењује и на тужиоце. Услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин исплате уређују се актом Владе Републике Србије. Према члану 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС" бр. 86/07, 93/07), која је ступила на снагу 29.09.2007. године, запосленима у државним органима накнађују се трошкови превоза за долазак и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Из наведене законске регулативе произлази да је послодавац, ако сам не обезбеди превоз за долазак и одлазак са рада или не обезбеди одговарајуће претплатне карте у јавном превозу, дужан да свом запосленом, подмири трошкове настале поводом доласка и одласка са рада исплатом одговарајућег новчаног износа независно од чињенице да ли се запослени обраћао писаним захтевом ради накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада.

Имајући у виду наведено Врховни касациони суд је нашао да је основан ревизијски навод да тужиоци имају право на накнаду трошкова превоза, без обзира да ли су се претходно обраћали туженој са таквим захтевом.

Због погрешне примене материјалног права нижестепени судови нису утврђивали чињенице о висини тог дела тужбеног захтева, односно колико износи накнада трошкова превоза коју тужиоци потражују за период децембра 2007. године закључно са новембром 2010. године, па су нижестепене пресуде укинуте у том делу на основу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, ради утврђивања тих чињеница.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду изнето у овом решењу, па ће донети нову, закониту одлуку о тужбеном захтеву.

**Председник већа - судија
Бождар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић